

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ ലക്ഷ്മീഹയഗ്രീവദിവ്യപാദുകാസേവക ശ്രീമദഭിനവരംഗനാഥ
ബ്രഹ്മതന്ത്രപരകാല മഹാദേശികൈരനുഗൃഹീതം

॥ ശ്രീ ലക്ഷ്മീഹയവദനരത്നമാലാസ്തോത്രം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ശ്രീ ലക്ഷ്മീഹയവദനരത്നമാലാസ്തോത്രം ||

വാഗീശാഖ്യാ ശ്രുതിസ്മൃത്യുദിതശുഭതനോ -
 ര്വാസുദേവസ്യ മുർതിഃ
 ഇണാതാ യദ്യാഗുപജ്ഞം ഭൂവി മനുജവരൈ -
 ര്വാജീവക്രത്രപ്രസാദാത് |
 പ്രഖ്യാതാശ്ചര്യശക്തിഃ കവികഥകഹരിഃ
 സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രഃ
 ത്രയുന്താചാര്യനാമാ മമ ഹൃദി സതതം
 ദേശികേന്ദ്രഃ സ ഇന്ധാം || 1 ||

സത്യസ്ഥം നാഭിപദ്മേ വിധിമഥ ദിതിജം
 രാജസം താമസം ചാ -
 ബ്ധിന്ദ്യാരുത്പാദ്യ താദ്യാമപഹൃതമഖിലം
 വേദമാദായ ധാത്രേ |
 ദന്ത്യാ ദ്രാക്തൗ ച ഹത്യാ വരഗണമദിശ -
 ദ്വേദധസേ സത്ര ആദൗ
 തന്ത്രം ചോപാദിശദ്യസ്സ മമ ഹയശിരാ
 മാനസേ സന്നിധത്താം || 2 ||

അധ്യാസ്തേജ്ജ്ഞം പരാവാക് വരഹയശിരസോ
 ദർതുരാചാര്യകേ യാ
 വാംചരാവാണൈതരേയോപനിഷദി ചരമാ -
 ത്പ്രാക്തനേ ഖണ്ഡ ആദൗ |

യസ്യാ വീണാം ച ദൈവീം മനസി വിനിദധ -
 ത്ഖ്യാതിമേത്യന്ത്യമന്ത്രേ
 സേശാനാ സർവവാചോ മമ ഹൃദയഗതാ
 ചാരു മാം വാദയേദ്യാക് || 3 ||

കൃഷ്ണം വിപ്രാ യമേകം വിദൂരപി ബഹുധാ
 വേദയോരാദിമാന്ത്രേ
 സ്രഷ്ടാ വിസ്രംസമാനസ്ത്വമഥ സമദധാ -
 ച്ഛന്ദസാം യേന ദാനാത് |
 കൃഷ്ണം വിഷ്ണും ച ജിഷ്ണും കലയിതുരപി യത് -
 സംഹിതായുരുക്തം
 വാക്ശ്ശിഷ്ടം പ്രാണമേനം ഹയമുഖമനുസ -
 ന്യമഹേ കിം വ്യഥ്യാൻയൈഃ || 4 ||

പ്രഖ്യാതാ യാജ്ജ്വലായന്യധികഫലദശ -
 ശ്ലോക്യദിഖ്യാ തദന്തഃ
 ശ്രുത്യുക്താ വാക് സരസ്വത്യപി ഹയമുഖ തേ
 ശക്തിരന്യാ ന യുക്താ |
 പൂർണാ ത്വച്ഛക്തിരർധം ദവതി വിധിവധു -
 ര്യാ നദീ സാ കലാസ്യ
 ഇത്യുക്തേർബ്രഹ്മവൈവർത ഇഹ സമുദിതാ
 സ്യാത്പരാ നിഗ്ഗ്യാൻയാ || 5 ||

ശ്രീഹർഷോ വിഷ്ണുപത്നീം വദതി കവിരിമാം
 നൈഷധേ മൽലിനാഥഃ
 ഖ്യാതാമേതാം പൂരാണേ ഹയമുഖ ഭൂവി ച
 സ്ഥാപിതാം വിഷ്ണുപാർശ്വേ |

ധീവാമിത്യാർമജപ്യം ദിനമുഖസമയേ
ശൗനകസ്തുക്തമസ്യാഃ
ശ്രീയുക്തം ബഹുചസ്തു സ്യതികൃദപി തദാ
ചിന്തനീയം തമൈനാം || 6 ||

വാഗാംഭൃൺയാദിസൂക്തേ നിരവധിമഹിമാ
യാ ശ്രുതാ വാക് ച ദേവീ
പൂർവേ സൂക്തേപി ഹംസസ്തുമധികമഹിമാ
വിശ്രുതോ ബഹുചൈർയഃ |
യുക്താവാരൺയകേ തൗ കമിതബഹുഗുണൗ
സാമനീ സംഹിതേത്യ -
പ്യാരാധ്യോ വ്യൂഹരൂപീ ഹയമുഖ വിദിതോ
ഇണാനിനാം കർമദിസ്ത്വം || 7 ||

ഇന്ദ്രോ വ്യൂത്രം ഹനിഷ്യൻ സഖിവര വിതരം
വിക്രമസ്വേതി വിഷ്ണും
സമ്പ്രാർഥ്യാതോ ഹതാരിസ്തത ഉപജനിത
ബ്രഹ്മഹത്യാ പനുത്യൈ |
സൂക്താഭ്യാമാഹുതിം യം പ്രതി പരമജുഹോ -
ൻമൂർധ്നി ഗന്ധർവ ഏകോ
ദേവാനാം നാമധാരി സ മമ ദ്യൗമതാ -
വദ്യ വാചസ്തുതിസ്താത് || 8 ||

വേദേ ചാമർവണാവ്യേ പ്രഥമത ഉദിതം
യത്രതിഷ്ഠീയസൂക്തം
തന്മേധാജൻമകർമാംഗമിതി നിഗദിതം
കൗശികേന സ്വസൂത്രേ |

മേധാകാമഃ പുമാൻ യസ്തുരഗമുഖ തത -
സ്തർവലോകാധിനാഥം
ധ്യായേദ്യാചസ്തുതിം ത്യാം പ്രഭവതി സകല -
സ്തൃഷ്ടുതാർഥോപ്രകമ്പ്യഃ || 9 ||

നാസനോ സത്തദാനീമപി തു കമലയാ -
ദ്വതമേകം തദാനീത്
തസ്താദ്ധ്യാൻയത്പരം കിഞ്ചിദപി ന തമസാ
ഗുഡമഗ്രേ പ്രകേതം |
അദ്ധാ കോ വേദ ഹേതും ദ്വിവിധമവിഗുണം
വാസുദേവാദിധാനം
വ്യൂഹം ത്യാം പ്രാതരർച്യം ഹയമുഖ ഭഗമാ -
ഹുഃ ക്രമാത്തൈത്തിരീയാഃ || 10 ||

പ്രാതഃപൂജ്യം ഭഗാവ്യം പ്രഥമമകഥയൻ
ബഹ്യച്ഛാഃ പഞ്ചമ്യേഥോ
നാസത്സുക്ത്യേഷുമേ പ്രാഗ്വദപി സമവദൻ
തൈത്തിരീയക്രമാത്ത്യാം |
പാരാശര്യോവതീർണം വദതി ഹയമുഖാ -
മർവണഃ കൗശികസ്ത്യാം
മേധാർഥം പ്രാതരർച്യം ഭഗമനുമനുതേ
സംഹിത്യാപ്യാഹ സാധു || 11 ||

പ്രദ്യുക്ലാന്തം ത്രിപാദ്ഭാസ്വരവപുരമൃതം
വാസുദേവാദിബൃന്ദേ
പാദസ്തുത്രാനിരുദ്ധോ ഭുവി തത ഉദഭു -
ദാത്മഭുജഗ്നിധിജ്ഞാഃ |

ഹൃത്യാ ത്യാം യജ്ഞരൂപം ഹയവദന ജിത -
നേ സ്തുതിം തൻവത്യേതഃ
നിർണീതം സർവവേദേഷ്യനുപമമിതി തത് -
പൗരൂഷം സൂക്തമാഹ്ലൈഃ || 12 ||

സർവേ വേദാഃ പ്രജാശ്ച പ്രചുരബഹുഭിദാഃ
സംശ്രയന്തേ യമേകം
ശാസ്താ യോന്തഃപ്രവിഷ്ടസ്ത്വയമപി ദശധാ -
ത്മാചരത്യർണവേ യം |
ബ്രഹ്മാ ചൈകോൻവവിന്ദധാരിമിഹ ദശഹോ -
താരമന്തശ്ച ചന്ദ്രേ
ദേവാസ്സന്തം സഹൈനം ന ഹി വിദുരവതാ -
ത്സോദ്യദ്യ വാചസ്തതിർമാം || 13 ||

യസ്മാദ്ബ്രഹ്മാ ച രുദ്രസ്സകലജഗദിദം
ജായത്യേന്തർബഹിർയത്
വ്യാപ്ത്യാ സത്താം ച യസ്മിൻ ലയമപി ലഭതേ
യശ്ചതുർവേദമൂർതിഃ |
വിഷ്ണുർനാരായണോഽഷ്ടാക്ഷരപദവിദിതോ
ദേവകീപുത്ര ഏകോ
യോഥിർവാംഗേ മധോഃ സൂദന ഉപനിഷദി
ഇണായതേ മേ സ ഇന്ധാം || 14 ||

ശക്തിഃ സ്വാഭാവികീ സാത്ര ച വിവിധപരാ
ശ്രൂയതേ ഇണാനമേവം
ത്രേധാ തത്ര ക്രിയേത്ഥം ബലമപി തദസൗ
വാസുദേവഃ സ ഹംസഃ |

യോ ബ്രഹ്മാണം വിധായ പ്രഥമമഥ പരാൻ
പ്രാഹിണോത്സർവവേദാൻ
തസ്മൈ ദേവം പ്രപദ്യേ ശരണമഹമിമം
ചാമൃതസ്യേഷ സേതുഃ || 15 ||

വദ്യോ വിഷ്ണുർധനുർജ്യാം ഹയവദന വരാ -
ന്നേച്ഛയാ ചിച്ഛിദുസ്തുത്
കോട്യാ ച്ചിന്നം ച വിഷ്ണോഃ ശിര ഇതി ഗദിതം
യത്പ്രവർഗ്യാർഥവാദേ |
തച്ഛീർഷം യാജമാനം ശ്രുതിമുഖത ഇദം
സ്ഥാപിതം യുക്തിതോപി
പ്രാദുർഭാവഃ സ ഗൗണോ ബഹുമുഖഹരിവം -
ശാദിനിർധാരിതോ വാ || 16 ||

ശുക്ലം വേദം വിവസ്യാനുപദിശസി പരം
യാജ്ഞൈവൽക്യായ വാജീ
വേദൈകാർഥൈർവചോദിർമിതമിദമഖിലാ -
ല്ലായധീകാരിണീം യാം |
വാദേവീം മോക്ഷധർമ്മേ കഥയതി മൂനിരാട്
തത്കൃപാലബ്ധഭൂമാ
ത്വച്ഛക്തിസ്സേത്യകമ്പ്യം ഹയമുഖ ഗദിതം
ബ്രഹ്മവൈവർതവാഗ്ഭിഃ || 17 ||

തസ്മാദ്യദ്യേപി തത്രോപനിഷദി ബൃഹദാ -
രൺയകേ കാണ്യ ആത്മാ
ത്വം വാദേവ്യാ സഹാദൗ ജനയസി മിമുനീ -
ഭൂയ സർവാംശ്ച വേദാൻ |

ധാതാരം തസ്യ പത്നീം തദനു തദുഭയ -
ദ്വാരികാം വൃഷ്ടിസൃഷ്ടിം
തദ്യജ്ഞാരാധിതോത്സൈ ഹയവദന വരാ -
ൻയച്ഛസീതി പ്രതീമഃ || 18 ||

തൂർയ്യേദ്യായേ ദ്വിതീയം തൂരഗമുഖ ശിശു -
ബ്രാഹ്മണം വ്യൂഹരൂപം
പ്രാണം സ്ഥൂണാം ശിശും ത്യാം ചമസമപി ശിരോ -
ദ്വീവാഗ്ബിലം ചോർധ്യബുധ്നം |
സപ്താനാം ദേവതാനാമധികരണമമി -
ത്രേന്ദ്രിയാണാം ജയാർഥം
വാചാഷ്ടമ്യാ യുതം ത്യാം പരികലയതി തദ് -
ബ്രഹ്മ ഭക്താർതിഹാരി || 19 ||

ദധ്യന്ദാമർവണോശ്ചിത്രിദശകൃതശിരോ -
ധാരണാദശ്ചമൂർധ്നാ
താഭ്യാം പ്രാവർഗ്യതത്ത്വം ഹയമുഖ സമുപാ -
ദീക്ഷദേതദ്യഥാർഥം |
ഏതാവത്യേവ തത്തേത്യ കലിബലവശത -
സ്താമസാശ്ശക്ത്യധീനം
താവത്കം ശീർഷമാഹൂർഭുവി ജനിസമയേ
ത്യത്കടാക്ഷാതിദുരാഃ || 20 ||

ദധ്യന്ദാമർവണോ യോ ഹയമുഖ ബൃഹദാ -
രൻയകേ കാന്ധ ആദൗ
ആഹ പ്രാവർഗ്യതത്ത്വം യദപി ശതപഥേ
ദീക്ഷണീയാർഥവാദേ |

വിഷ്ണുവ്യം തത്ത്വമുക്തം പുനരൂപനിഷദി
ബ്രഹ്മ വാഗീശരൂപം
യച്ച പ്രോക്തം തൃതീയേ തദപി ച സ മധു -
ബ്രാഹ്മണേ വക്തി തുർയേ || 21 ||

വാചാ ദേവ്യാനിരുദ്ധേന ച സൃജതി ജഗ -
ത്സർവചിത്യഗ്ര ഉക്തോ
വാഹാസ്യോ വാസുദേവഃ സ പര ഇതി മധു -
ബ്രാഹ്മണം സ്ഥാപയിത്യാ |
ദധ്യാമാമർവണോശ്വിത്രിദശഹിതമധു -
ത്യാശ്രുകക്ഷ്യോപദേഷ്യാ
തത്ത്വം ജാനാതി ചേത്യപ്യവിലശുഭതനും
വക്തി വാഗീശ്വരം ത്യാം || 22 ||

ദധ്യാമാമർവണോസാവുപദിശതി മധു -
ബ്രാഹ്മണം ത്യാശ്രുകക്ഷ്യം
യത്തന്നാരായണോവ്യം കവചമിതി സമാ -
ഘൃഷ്യതേ സാത്രികാഗ്രൈഃ |
വ്യത്രസ്യേദം വധായാലമിതി ഹയമുഖ
ബ്രഹ്മവിദ്യേതി തത്ത്വം
വാഗീശൈതേ ന ജാനന്ത്യനഘ തവ കൃപാ -
ബാഹ്യതാം യേ പ്രയാതാഃ || 23 ||

തത്ത്വം നാരായണോഖ്യോപനിഷദി കമിതം
പഞ്ചരാത്രോക്തരീത്യാ
തന്നാമാഖ്യാന ആഹാശ്യമുഖ വിശദമാ -
ദ്യം ച ധർമം മൂനീദ്രഃ |

ഗീതായാം സംഗൃഹീതം വിശദയിതുമനഃ
കൃഷ്ണവാഹാനനൈക്യം
ബ്രൂതേ വേദോദിതത്വം സ്ഥിരയതി ച തദ -
ത്രോക്ത ഏകാന്തിധർമേ || 24 ||

ആദൗ നാരായണം തം വദതി മധുജിതം
ദേവകീപുത്രമന്തേ
വേദാന്തോ മോക്ഷധർമേ വരഹയശിരസം
പ്രാഹ കൃഷ്ണസ്തുതേവ |
ഇത്യാലോചൈവ യോഗീ കലിജിദഭിജഗൗ
തത്ക്രമാത് സ്തൈതി മധ്യേ
വാഹാസ്യ ത്യാം ശരാരിർമുനിരപി മനുതേ -
ശ്ശ്രം പുരഃ കൃഷ്ണമന്തേ || 25 ||

ജൻമാദീനാം നിദാനം കതിചിദകഥയൻ
ദേവമേകം തമാ്ജൻയേ
ദേവീമേകാം വിദുസ്തൻമിമുനമവികലം
ബ്രഹ്മ വേദാന്തവേദ്യം |
ഇത്യേവം സ്ഥാപയിത്യാ ചിദചിദവിയുതം
ശ്രീമദേകം തദിത്യ -
പ്യാചഖ്യൗ മോക്ഷധർമേ ഹയമുഖ ജനിവ്യ -
ത്താപദേശാൻമുനീന്ദ്രഃ || 26 ||

ശ്രാവൺയാം ത്യേവതാരേ ഹയമുഖ നിഗമോ -
ദ്ധാരണാർഥത്വബുദ്ധഃ
ഋഗ്വേദോപക്രമസ്തുച്ഛവണദ ഇതി നിശ് -
ചിൻവതേ ബഹ്യചാഗ്ര്യാഃ |

പ്രാരംഭഃ പൗർണമാന്യാം യജുഷ ഇതി പരേ
യാജുഷാഃ സംഗിരന്തേ
തദ്യേദോപക്രമാന്തേ ഭുവി വിധിവശഗാ -
സ്ത്യാം സമാരാധയന്തി || 27 ||

വിഷ്ണോഃ പത്നീ പരാ വാഗിതി ബഹുമനുതേ
ഭാരതീ യാം യദീശഃ
പത്യുഃ പ്രാക്പഞ്ചരാത്രം ശ്രുതിമപി സമുപാ -
ദിക്ഷദിത്യാദരേണ |
തദ്യാഗാശ്രീഷ്ടമൂർതിം ഹയശിരസ ഉപാ -
രാധയന്തി നിശദ്യ
ശ്രീഭാഷ്യം ലക്ഷ്മണായ സ്വപതിവിദിത യത് -
യാക്യതിം ബിഭ്രത്യേദാത് || 28 ||

വാഗീശാനന്ദ്യ മന്ത്രം ശ്രുതിശിഖരഗുരു -
സ്താർക്ഷ്യലക്ഷം ജപിത്യാ
തത്കാല പ്രാപ്ത ലാലാമൃതമപിബദഹീ -
ന്ദ്രാവ്യപൂർയാം യതീന്ദ്രാഃ |
മാതൂർഭ്രാതുമസ്തനൂജോത്തമഗുണകുരുകാ -
ധീശവംശ്യാർചിതാം തൻ -
മൂർതിം സമ്പ്രാപ്യ കാഞ്ചയാം സ്വയമപി ചിരമാ -
രാധയദ്ദക്തിഭൂല്ലാ || 29 ||

കാലേ വേദാന്തസൂരിഃ സ്വപദമുപഗതം
ബ്രഹ്മതന്ത്രസ്വതന്ത്രം
ശിഷ്യാഗ്ര്യം മൂർതിമേനാം സമനയദഥ തച് -
ഛാത്രപാരമ്പരീതഃ |

സേയം വാഗീശമൂർതിർഗുരുവരപരകാ -
ലാദിഭിഃ സേവ്യമാനാ
രത്യാസ്ഥാൻയാം ത്രികാലം വിലസതി വിഹിതാ -
ർചാദ്യ കർണാടദേശേ || 30 ||

ധർമം പൂർവാശ്രമോക്തം സുകരമപി ന കൃത് -
വ്യാന്തിമോക്തസ്യ തസ്യാ -
നുഷ്ഠാന്വേശകൃതിഭീതം ഹയമുഖ കൃപണം
ലംഭയിത്യാശ്രമം തം |
ശോഭോദ്രേകാദിനാദ്യർചാവിശയ ഉപഗതേ
കോടിപൂജ്യാം തുലസ്യ
സ്യാപാവ്യാവ്യാകൃതിം ചാകലയസി കിയതി
മയ്യനർഘാ ദയാ തേ || 31 ||

ഇത്ഥം വാഗീശപാദുധുഗലസതതസം -
സേവനാർചാദിദീക്ഷഃ
തത്രൈതതാം നവ്യരംഗേശ്വരയതിരനഘാ -
മാർപയദ്രത്നമാലാം |
ഏനാം നിത്യം പഠന്തോ ഭൂവി മനുജവരാ
ദക്തിഭൂജ്ഞേപിതാർമാൻ
സർവാൻ വിന്ദന്തി വാഹാനനവരകരുണാ -
പാംഗധാരാഭിഷേകാത് || 32 ||

|| ശ്രീ ലക്ഷ്മീഹയവദനരത്നമാലാസ്തോത്രം സമാപ്തം ||